

XVI. Benedek pápa a II. Vatikáni Zsinat megnyitásának 50. évfordulója alkalmából, 2012. október 11-i kezdettel meghirdette a Hit évét. Az új evangelizáció szellemében rendezett tematikus év a Szentatya szándékának megfelelően 2013. november 24-én fejeződik be.

Magyar Kurir

AZ EGYHÁZ IRÁNYTŰJE – ÉS AZ ENYÉM

Amikor a II. Vatikáni zsinat ötven éve elkezdődött, újmiséis pap voltam, s már teológiai tanulmányaimnak is a vége felé jártam. Az 1962-től 1965-ig tartó zsinat négy ülőszakán összesen 16 dokumentumot fogadtak el. Ezek közül a legfontosabb négy irat gyönyörű struktúrában foglalja össze, hogyan szólította meg Isten az emberiséget az üdvösség párbeszédében (*Dei Verbum: az isteni kinyilatkoztatásról*), hogyan jutott teljességére Isten és ember szeretetkapcsolata Krisztusban, ez hogyan folytatódik az egyházban (*Lumen gentium: az egyházzól*), és hogyan fejeződik ki liturgiájában (*Sacrosanctum concilium: a szent liturgiáról*), és hogyan szólítja meg az egyház mai világunkat (*Gaudium et spes: az egyház és a világ mai viszonyáról*). Hogy a zsinat mit jelentett az egyház életében, arról immár könyvtárnyi méltatás, kommentár jelent meg. A zsinat jelentőségét a legtömörebben talán II. János Pál pápa foglalta össze: „a zsinat az egyház iránytűje a harmadik évezredre”.

Talán nem szerénytelenség némileg átalakítanom az idézetet: az én életemben is iránytűvé lett a zsinat, és hozzásegített ahhoz, hogy tájékozódni tudjak a teológia és az egyház életében. A teológia tanulása

A HIT ÉVE 2012 2013

során ugyanis számos kérdés és ellenvetés támadt bennem a tanulattal kapcsolatban, s komolyan fölvetődött bennem a dilemma: szabad-e pappá, teológussá lennem, ha nem tudok mindenben azonosulni az egyház hivatalos tanításával? Szabad-e bírálnom a teológiai szakkönyvekben leírtakat? Ilyesféle kérdések foglalkoztattak: annyi lenne csak a kinyilatkoztatás, hogy Isten ismereteket és parancsokat közöl velünk? Lehet-e hitetelen Krisztus egyetlen egyházzáról beszélni, ha annyifelé szakadt szét a kereszténység? Tényleg csak a római katolikus egyház tagjai remélhetik, hogy elnyerik az üdvösséget? Mire való a sokféle aprócseprő szabály és előírás a liturgia végzésében, s miért mondjuk latinul a misét és a szolozsmát?

Amikor a zsinat eredményei lassan konkrét formában is jelentkezni kezdtek a teológiában és az egyház életében, akkor nemcsak megnyugtató választ kaptam minden kérdésemre, hanem feltárulkozott előttem a kétezer esztendő egyház egész csodálatos hagyománya. A zsinat megszüntette a keleti és a nyugati egyház szakadását, az ökumenikus mozgalomban közeledést kezdett a keresztények között, sőt új szemmel tekintett a többi vallásokra, bennük is fölfedezve Isten kegyelmé-

nek működését, és – nem utolsó sorban – a korábbi elzárkózás helyett párbeszédet kezdett a világgal. A zsinat egyszerre törekedett az „aggiornamento”-ra, nyitást kezdeményezve a világ felé, és arra, hogy visszatérve a kereszténység forrásaihoz, feltárja a Szentírás és az első keresztény századok gazdag örökségét. Mondanom sem kell: szinte újra kellett tanulnom a teológiát, de boldogan tettem ezt, hiszen a fölfedezés izgalomával tekintettem körül abban a tágas horizontú világban, amelyet a zsinat nyitott meg számomra. A dogmatika tanítását is már a zsinat által ajánlott módszerrel kezddhettem: hitünk egy-egy titkáról mit mond a Szentírás, hogyan próbálta az első századoktól kezdve kibontani azt az egyház mindmáig élő hagyománya, végül hogyan próbálják a mai teológiai megközelítések értelmezni mindezt.

A mai fiatalok már ebbe a zsinati egyházba születtek bele. Mára természetes már a szembemiséző oltár, természetes, hogy anyanyelvünkön mondjuk a szentmisét és a zsolozsmát, hogy a szentmise a szentáldozással lesz teljessé, hogy Krisztusnak az egész világra kiáradó szeretetével próbálunk tekinteni minden emberre. Ötven év telt el a zsinat kezdete óta. Én pedig ma sem szűnő kíváncsisággal próbálom nyomon követni a zsinat „recep-cióját”: hogyan bontakoztatja ki a zsinat örökségét a teológia, hogyan halad ma az egyház, igazodva ehhez az iránytűhöz. Ahogy XVI. Benedek pápa írta: „A II. Vatikáni zsinat öröksége még nem ébredt fel. De biztos vagyok abban, hogy ez az ébredés el fog jönni.”

*Lukács László SchP
Sapientia Főiskola*

